

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kr.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Finansinspektionen har begärt att AA ska betala en sanktionsavgift om 60 000 kr för den påstådda överträdelse som framgår av bilaga 1.

AA har erkänt att han genomfört de aktuella transaktionerna och medgett att betala en sanktionsavgift. Han har dock, som det får förstås, ifrågasatt sanktionsavgiftens storlek.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Finansinspektionen har anfört att AA på värdepappersmarknaden i Stockholm den 4 september 2019 har handlat aktier i bolaget CGit Holding AB via sin depå hos Avanza Bank. Kl. 09:23:56 har AA lagt en köporder om 270 aktier till pris 21,10 kr. Ordern har omedelbart gått till avslut med 269 aktier till pris 19,78 kr och 1 aktie till pris 21,10 kr. Transaktionen om en aktie har höjt priset med 6,67 procent i relation till närmast föregående transaktion. Kl. 09:24:16 har han lagt en säljorder om 200 aktier till pris 21,00 kr. Ordern har senare korrigerats.

AA köp om en aktie har gett signaler till marknaden som har varit eller åtminstone har kunnat förväntas vara falska eller vilseledande. Kurshöjningen från AA köp om en aktie är en signal till marknaden om ett högt intresse för aktien som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse, då AA i själva verket avsåg att sälja aktier kort därefter. Hans köporder tycks därför ha haft till syfte att underlätta egen försäljning av aktier till högre pris.

Med hänsyn till handläggningstiden har Finansinspektionen justerat ner den yrkade sanktionsavgiften med 10 000 kr jämfört med det belopp som framgick av sanktionsföreläggandet. Det finns i övrigt inte några försvårande eller förmildrande omständigheter som påverkar sanktionsavgiftens storlek.

AA har anfört i huvudsak följande. Han har begränsad kunskap om hur det fungerar med aktiehandel och vid tiden för överträdelsen hade han ganska nyligen börjat handla med aktier. Han visste inte vilka aktier som var bra eller dåliga att köpa och köpte för mindre belopp för att lära sig hur det fungerar. Han har hört att det är bra att köpa jämna poster för att underlätta vid försäljning. Höjningen av kursen var inte huvudsyftet, utan han ville handla ett jämnt antal aktier. Hade hela säljposten varit 270 stycken aktier hade han köpt den posten. Omsättningen i aktien är väldigt låg och det är nästan omöjligt att handla den aktuella aktien utan att påverka kursen med stor upp- eller nedgång. Vissa dagar sker ingen handel alls i aktien och intervallet mellan köp och sälj kan sträcka sig mellan 13 kr och 23 kr. Efter köpet blev han osäker då fallhöjden ner till nästa köpnivå var omkring minus 20 procent. Han lade därför ut 200 aktier till sälj för 21 kr i syfte att säkra lite vinst. Efter några minuter lade en annan aktör ett sälj på 20,35 kr vilket motiverade honom att ändra säljordern till 20,34 kr.

Vid tiden för överträdelsen var han student och brukade arbeta under sommarloven, men hade ingen betydande inkomst. Han är nu färdig med studierna och kommer snart att börja arbeta. En sanktionsavgift skulle påverka hans ekonomi väldigt hårt. Han gjorde ingen vinst och köpen avsåg små belopp. Transaktionen hade en liten påverkan.

BEVISNING OCH HANDLÄGGNING

Finansinspektionen har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av bilaga 1.

Tingsrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

DOMSKÄL**AA agerande har utgjort marknadsmanipulation**

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid marknadsmanipulation återfinns dels i marknadsmissbruksförordningen¹, dels i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen). Enligt 5 kap. 14 § kompletteringslagen får ett ingripande enligt marknadsmissbruksförordningen endast ske om ett sanktionsföreläggande har delgetts den som ingripandet riktas mot inom två år från tidpunkten för överträdelsen. Den påstådda överträdelsen begicks den 4 september 2019. Av utredningen framgår att AA delgavs sanktionsföreläggandet den 19 april 2021, dvs. inom tvåårsfristen. Delgivning av sanktionsföreläggandet måste anses ha en preskriptionsbrytande effekt även i förhållande till efterföljande handläggning i domstol varför talan om sanktionsavgift inte preskriberats. Det finns alltså formella förutsättningar att pröva Finansinspektionens yrkande.

Av artiklarna 12.1 a och 15 i marknadsmissbruksförordningen framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det krävs inte uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse ska konstateras.

Från förbudet mot marknadsmanipulation har i marknadsmissbruksförordningen gjorts ett undantag för fall då det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen. Det är Finansinspektionen som, i egenskap av behörig myndighet, kan etablera godtagen marknadspraxis. Finansinspektionen har dock inte använt den möjligheten och undantaget är därför inte möjligt att tillämpa.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

AA har vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna på sätt som Finansinspektionen har gjort gällande, vilket också stöds av utredningen i övrigt. Av utredningen framgår även att transaktionen om en aktie genom delavslut innebar en kursökning som har haft en inte obetydlig påverkan på marknaden. Det har inte framkommit något som tyder på att handeln styrdes av några kommersiella intressen, utan det aktuella tillvägagångssättet talar enligt tingsrätten för att syftet var att höja kursen för att sedan kunna sälja till ett högre pris. Vad AA har uppgett om att han ville köpa ett jämnt antal aktier medför inte någon annan bedömning. Det är härigenom klarlagt att transaktionen har gett eller kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. Tingsrätten bedömer att det mot denna bakgrund är utrett att AA överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i marknadsmissbruksförordningen. Överträdelsen kan inte betraktas som ringa eller ursäktlig. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som talar för att det finns särskilda skäl att avstå ingripande enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Hänsyn ska även tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som personen, eller någon annan, har gjort till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15–16 §§ samt 18 § kompletteringslagen.)

I NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna I–III”, har Högsta domstolen slagit fast att vid överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan ska sanktionsavgiften som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. En sanktionsavgift på 70 000 kr utgör

normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter. Det ska alltid göras en sammanvägd bedömning av samtliga relevanta omständigheter i det enskilda fallet.

AA transaktion om en aktie har påverkat det senast betalda priset för aktien med 6,67 procent. Transaktionen har däremot, såvitt framkommit, inte lett till etablering av ett referenspris eller någon annan bestående påverkan på prisbilden. Utredningen visar inte att AA tidigare har varnats för ett liknande beteende eller att det föreligger några andra särskilda omständigheter som påverkar graden av ansvar. Det AA anfört om sin finansiella ställning medför enligt tingsrättens mening inte att den kan anses så påtagligt svag att sanktionsavgiften ska sänkas. Utredningen visar däremot att handläggningen hos Finansinspektionen har dragit ut på tiden. Finansinspektionen utfärdade ett sanktionsföreläggande den 13 april 2021 och väckte talan den 23 september 2021. Detta bör betraktas som en förmildrande omständighet.

Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till 50 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 1 december 2021. Prövningstillstånd krävs.

Maud Grund